Dosarul nr.3-578/2023

Republica Moldova
H O T Ă R Î R E
În numele Legii

22 noiembrie 2024 *****

Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanţa compusă din
Preşedinte de şedinţă, judecător Vitalii Ciumac
Grefier Aliona Busuioc

examinând în şedinţă de judecată publică acțiunea depusă de Svetlana Calinicenco și avocatul Viorel Chetrușcă în interesele reclamantului împotriva Primarului General al *****, Consiliului municipal Chișinău, Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, cu participarea terților SRL Aplistim, Larisa Mereuț și Evghenii Mereuț privind contestarea actelor administrative și compensarea cheltuielilor de judecată,

A C O N S T A T A T:

La data de 7 martie 2023, Svetlana Calinicenco, împreună cu avocatul Viorel Chetrușcă, au înaintat o acțiune în contencios administrativ împotriva Primarului General al *****, Consiliului municipal Chișinău și Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, cu participarea terților SRL „Aplistim”, Larisa Mereuț și Evghenii Mereuț, solicitând:

- *„Să fie anulat Procesul-verbal de recepţie finală nr. 668 din *****, cu referire la casa de locuit lit. „A-01”, din *****, str. Valea Crucii 16/7;*

- *Să fie compensate corespunzător cheltuielile de judecată.”*

În motivarea acțiunii, reclamanta a menționat că este proprietara şi locatara imobilului situat în *****, str. Valea Crucii 16/5, amplasat în imediata vecinătate a imobilului cu nr. 16/7 de pe aceeași stradă, în care își desfăşoară activitatea o grădiniţă de copii, gestionată de SRL „Apistim”.

Întrucât, în ultima perioadă, activitatea grădiniței a devenit insuportabilă, prin zgomotul excesiv produs de copii în timpul recreațiilor în aer liber, prin plimbările nesupravegheate ale acestora prin scuarul amenajat, cu deteriorarea plantațiilor, precum și prin privirile insistente ale copiilor în interiorul locuinței, prin ferestre – fapte ce aduc atingere dreptului la viață privată al reclamantei, aceasta și-a exprimat nemulțumirea față de funcționarea instituției respective.

Din corespondența purtată cu autoritățile locale, reclamanta a conchis că deschiderea și activitatea grădiniței din *****, str. Valea Crucii nr. 16/7, s-au realizat cu abuzuri și încălcarea normelor legale.

Totodată, reclamanta a aflat că imobilul în care îşi desfăşoară activitatea grădiniţa de copii menționată a fost dată în exploatare în baza procesului-verbal de recepţie finală nr. 668 din *****. Acesta a fost semnat de viceprimarul *****, Nistor Grozavu, de şeful-adjunct al DADC,

Vasile Olaru, de arhitectul-şef interimar al DGAURF, Ion Carpov, de pretorul sectorului Botanica, V. Guriţenco, precum și de beneficiara – Tatiana Mereuţ.

La data de 11 ianuarie 2023, reclamanta a depus o cerere prealabilă la Consiliul municipal/Primarul General al *****, iar la data de 12 ianuarie 2023 – la Agenția pentru Supraveghere Tehnică, în care aceasta a menționat, printre altele, că: „...Legislația Republicii Moldova nu a prevăzut și nu prevede posibilitatea recepționării finale a unui imobil – cu atât mai mult a unei locuințe – în lipsa actelor permisive de construcție/reconstrucție legal perfectate...".

În cererea sa, reclamanta a argumentat nelegalitatea procesului-verbal de recepție finală nr. 668 din *****, întocmit pentru imobilul situat în *****, str. Valea Crucii nr. 16/7, invocând faptul că, la întocmirea acestuia, au fost neglijate prevederi esențiale din *Regulamentul de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente*, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 285 din 23 mai 1996, în redacția aplicabilă la data recepției, după cum urmează:

- pct. 18: „Comisia de recepţie verifică: 1) respectarea prevederilor din autorizaţia de construire, precum și avizele și condiţiile de execuţie, impuse de autorităţile competente. Examinarea se va face prin: - cercetarea vizuală a construcţiei; - analiza documentelor conţinute în Cartea tehnică a construcţiei; 2) executarea lucrărilor în conformitate cu prevederile contractului de antrepriză, ale documentaţiei de execuţie şi ale reglementărilor specifice, cu respectarea exigenţelor esenţiale în construcţii, conform legii; 3) avizul, întocmit de proiectant, cu privire la modul în care a fost executată lucrarea (investitorul va urmări ca această activitate să fie cuprinsă în contractul de proiectare); 4) termenele şi calitatea definitivării tuturor lucrărilor prevăzute în contractul încheiat între investitor şi executant, precum şi în documentaţia anexată la contract. În cazurile în care există dubii asupra înscrisurilor din documentele Cărţii tehnice a construcției, comisia poate cere să i se prezinte alte documente necesare, efectuarea de expertize, încercări suplimentare, probe şi alte teste."

- pct. 21 sub-pct. 7): „Comisia de recepţie recomandă amânarea recepţiei în cazul când: 7) obiectul a fost construit nelegitim (fără certificatul de urbanism, fără proiect, fără autorizaţie de construire)."

- pct. 22: „Comisia de recepţie recomandă respingerea recepţiei dacă constată vicii care nu pot fi înlăturate şi care, prin natura lor, împiedică realizarea uneia sau a mai multor exigenţe esenţiale, caz în care se impun expertize, reproiectări, refaceri de lucrări etc."

- pct. 41: „În cazul în care comisia de recepţie finală recomandă admiterea recepţiei cu obiecţii, amânarea sau respingerea ei, ea va trebui să propună măsuri pentru înlăturarea neregulilor semnalate. Comisia de recepţie finală recomandă respingerea recepţiei finale în cazul în care nu au fost respectate una sau mai multe din exigenţele esenţiale."

În opinia reclamantei, în speță, lucrările de construcție au fost efectuate în mod neautorizat, în lipsa documentației permisive primare prevăzute de lege, iar comisia de recepție finală a admis în mod ilegal recepția obiectivului, cu încălcarea dispozițiilor art. 22 lit. b) din Legea nr. 721-XIII din 02.02.1996 privind calitatea în construcții, art. 1 alin. (2) din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, precum și a prevederilor sus-citate din Hotărârea Guvernului nr. 285 din 23.05.1996.

În consecință, reclamanta a solicitat: anularea (sau, după caz, revocarea) procesului-verbal de recepție finală nr. 668 din ***** (revocarea semnăturii reprezentantului autorității vizate), cu referire la imobilul situat în *****, str. Valea Crucii nr. 16/7.

În timp ce Agenția pentru Supraveghere Tehnică nu a dat niciun răspuns la cererea prealabilă, viceprimarul Ilie Ceban i-a comunicat reclamantei (prin răspunsul recepționat la 07.02.2023) următoarele: „conform cadrului legislativ aplicabil la acel moment, investitorul

desemna membrii comisiei de recepție, iar conținutul dosarului și modul de derulare a operațiunilor ulterioare erau stabilite în Centralizatorul pieselor din Cartea tehnică a construcției, potrivit Regulamentului aprobat prin H.G. nr.285/1996, cu modificările aduse prin H.G. nr. 622/2012.

Membrii comisiei de recepție purtau răspundere personală, în limitele competențelor stabilite prin atribuțiile de serviciu. Procesele-verbale de recepție finală erau întocmite de investitor și, după semnarea acestora de către membrii comisiei, vicepreședinte și președinte, se returnau investitorului pentru obținerea concluziei Inspecției de Stat în Construcții (în prezent Agenția pentru Supraveghere Tehnică) și, ulterior, pentru înregistrarea la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău. Pe procesul-verbal de recepție finală contestat este aplicată concluzia Inspecției de Stat în Construcții. Lucrările de construcție au fost realizate în baza autorizației de construire nr. 337/1 din 29.10.2002.

Totodată, potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 360 din 25.06.1996 „Cu privire la controlul de stat al calităţii în construcţii" şi pct. 10 lit. k) din *Regulamentul Inspecţiei de Stat în Construcţie*, respingerea recepţiei obiectivelor executate cu încălcarea normelor şi regulilor în construcţie revine Inspecţiei de Stat în Construcţie (Regulament abrogat prin Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 1088)."

În final, reclamantei i s-a adus la cunoștință că solicitarea sa nu poate fi satisfăcută, fiind invocat art. 189 alin. (1) din Codul administrativ.

În continuare, reclamanta a citat în acțiunea sa prevederile art. 6 din CEDO, ale art. 20 din Constituţia RM și ale art. 189 din Codul administrativ.

În opinia sa, legea, prin art. 17 și 28 din Codul administrativ, conferă persoanei fizice dreptul de a se adresa autorităților și de a cunoaște motivele refuzului emiterii unui act administrativ; lipsa acestei transparențe elimină orice protecție împotriva arbitrarului și face mecanismul legal ineficient. Prin urmare, reclamanta a susținut că are un drept vătămat și la cererea sa urmează a fi verificată legalitatea refuzului de a iniţia controlul solicitat şi de a se emite actul administrativ respectiv.

Prin urmare, în condițiile în care autorităţile sesizate cu cererea prealabilă au eşuat să o soluţioneze legal, reclamanta a considerat justificată depunerea acțiunii în instanță, în temeiul art. 211-212 din Codul administrativ.

În **referință**, Primarul General al ***** și Consiliul municipal Chișinău au precizat că consideră cererea de chemare în judecată ca neîntemeiată și lipsită de suport juridic și susceptibiă de respingere din câteva considerente.

În fapt, la data de 11 ianuarie 2023, reclamanta s-a adresat cu o cerere prealabilă prin care a solicitat anularea/revocarea procesului-verbal (revocarea semnăturii reprezentantului autorităţii vizate) de recepţie finală nr. 668 din *****, cu referire la casa nr. 16/7 din *****, str. Valea Crucii. Prin răspunsul nr. 2-03/1-62 din 30 ianuarie 2023, i-au fost comunicate temeiurile esenţiale ale imposibilităţii satisfacerii pretenţiilor înaintate, fiind astfel respectat principiul motivării, prevăzut de art. 31 în coroborare cu art. 118 din Codul administrativ al Republicii Moldova. Nefiind de acord cu acest răspuns, reclamanta s-a adresat instanţei de contencios administrativ la data de 7 martie 2023.

În temeiul art. 224 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, la examinarea în fond a unei acţiuni în contestare, instanţa urmează să analizeze două condiţii esenţiale, care trebuie întrunite cumulativ: dacă actul administrativ contestat este ilegal şi dacă prin acesta se încalcă un drept al reclamantului.

Totodată, pârâții au susținut că, potrivit art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ,

acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă, în special atunci când reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17.

Ca urmare, pârâții reţin că instanţa de judecată nu este un agent de constatare în contenciosul administrativ și nu exercită un control *in abstracto*, ci un control *in concreto*, care, prin esenţă, reprezintă un control de legalitate asupra activităţii administrative a autorităţilor publice, raportat la un drept legitim ce aparţine unei persoane concrete. În acest caz, drepturile subiective nu trebuie confundate cu drepturile obiective. Mai mult, dreptul vătămat nu trebuie generalizat, întrucât reclamantul nu a indicat în mod clar dreptul personal pretins a fi încălcat prin decizia contestată și nici nu l-a motivat sau argumentat.

Potrivit pârâților, acest raţionament derivă şi din art. 53 alin. (1) din Constituţia Republicii Moldova, care prevede că persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptăţită să obţină recunoaşterea dreptului pretins, anularea actului şi repararea pagubei.

În concluzie, pârâții constată cu certitudine lipsa elementului esențial al acțiunii în contencios administrativ – dreptul vătămat conform art. 17 din Codul administrativ –, întrucât reclamanta nu a argumentat vătămarea vreunui drept subiectiv prin actul contestat și nu a probat faptele, conform art. 93 alin. (1) din Codul administrativ. Acest fapt denotă lipsa temeiurilor de admitere a acţiunii în contestare prevăzute la art. 224 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ.

Cu privire la netemeinicia pretenției privind anularea actului contestat – procesul-verbal de recepţie finală nr. 668 din ***** privind casa de locuit lit. „A-01” din *****, str. Valea Crucii 16/7 – pârâții au precizat că, în prezent, autoritatea publică locală nu mai participă la recepţia finală a construcţiilor.

Potrivit prevederilor capitolului III[1] din *Regulamentul de recepţie a construcţiilor şi instalaţiilor aferente*, aprobat prin H.G. nr. 285/1996 (cu modificările aduse prin H.G. nr. 318/2017), recepţia lucrărilor de construcţie şi a instalaţiilor aferente, atât în cazul lucrărilor noi, cât şi al intervenţiilor ulterioare asupra construcţiilor existente (reparaţii capitale, consolidări, reconstrucţii, modificări, modernizări, extinderi) finanţate din mijloace financiare private, se efectuează de către investitor (persoană fizică sau juridică) şi executant, prin crearea unei comisii de recepţie în baza unui contract civil.

În ce privește procesul-verbal contestat, pârâții au precizat că, potrivit cadrului legal în vigoare la momentul întocmirii acestuia, investitorul desemna membrii comisiei de recepţie, iar setul de acte, ordinea şi modul de desfăşurare a operaţiunile ulterioare erau prevăzute în Centralizatorul pieselor cuprinse în Cartea tehnică a construcţiei, conform prevederilor *Regulamentului de recepţie a construcţiilor şi instalaţiilor aferente*, aprobat prin H.G. nr. 285/1996, modificat prin H.G. nr. 633/2012.

Astfel, la acel moment, procesele-verbale de recepţie finală erau întocmite de investitor şi, după semnarea de către membrii comisiei, vicepreşedintele şi preşedintele acesteia, erau returnate investitorului pentru obţinerea concluziei Inspecţiei de Stat în Construcţie (în prezent Agenţia pentru Supraveghere Tehnică) şi, ulterior, pentru înregistrarea la Oficiul Cadastral Teritorial Chişinău. Astfel, pe procesul-verbal de recepţie finală contestat figurează concluzia Inspecţiei de Stat în Construcţie, în care este menționat: „se propune spre recepţie finală”.

În continuare, pârâții subliniază că argumentele prezentate de reclamantă în cererea de chemare în judecată sunt neîntemeiate și contradictorii. Aceasta invocă, în mod eronat, prevederile pct. 21 subpct. 7) din Regulamentul de recepție a construcțiilor, potrivit cărora *„Comisia de recepție recomandă amânarea recepției în cazul în care: 7) obiectul a fost construit nelegitim (fără certificatul de urbanism, fără proiect, fără autorizație de construire)”*. În

realitate, imobilul – casa de locuit lit. „A”-01 (inclusiv anexele lit. „A1” și „A2”) – a fost edificat în baza Autorizației de construire nr. 337/1 din 29.10.2002. Existența acestei autorizații probează cu certitudine caracterul legal al construcției, autorizația menționată servind drept temei legal pentru perfectarea procesului-verbal de recepție finală nr. 668 din *****. Totodată, la baza emiterii actului contestat au stat şi rezultatele inspectării bunului imobil de către Oficiul Cadastral Teritorial Chişinău – filiala Î.S. „Cadastru”, consemnate în nota nr. ***** din 09.10.2015.

Prin urmare, contrar alegațiilor reclamantei, pârâții conchid cu deplină fermitate și certitudine că lucrările de referință au fost executate în mod autorizat, având la bază actele permisive legale, iar temei de anulare a procesului-verbal de recepție finală nr. 668 din ***** nu există.

Mai mult, pârâții au menționat că reclamanta a contestat și Autorizația de schimbare a destinației nr. 83id/21 din 28.07.2021, emisă cu referire la imobilul din *****, str. Valea Crucii 16/7, unde își desfășoară activitatea grădinița de copii gestionată de SRL „Apistim”. Acțiunea menționată a fost respinsă ca neîntemeiată prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, nr. 3-349/2022 din 29.03.2023.

Elocvent, în acest context, este faptul că autorizația sus-enunțată a fost emisă în temeiul *Regulamentului privind autorizarea funcționării și schimbării destinației construcțiilor și amenajărilor*, aprobat prin H.G. nr. 306 din 30.03.2000, în baza actelor ce confirmă dreptul de proprietate al solicitanților, precum și în baza procesului-verbal de recepție nr. 668 din *****. Acest fapt demonstrează că actul administrativ contestat – procesul-verbal de recepție finală nr. 668 din ***** – a fost emis cu respectarea normelor legale aplicabile, iar temeiuri pentru anularea acestuia nu există.

Astfel, pârâții constată că argumentele invocate de reclamantă în cererea de chemare în judecată sunt nepertinente și lipsite în totalitate de suport juridic, ceea ce exclude posibilitatea anulării procesului-verbal de recepție finală nr. 668 din *****, cu referire la casa de locuit lit. „A”-01 din *****, str. Valea Crucii 16/7. Ca urmare, aceștia consideră că cerere de chemare în judecată nu întrunește condițiile de admisibilitate ale unei acțiuni în contencios administrativ și nu poate conduce la adoptarea unei hotărâri favorabile în temeiul art. 224 alin. (1) lit. a)–e) din Codul administrativ al Republicii Moldova.

În **referința** depusă la data de 8 iunie 2023, copîrîtul Agenția pentru Supraveghere Tehnică (în prezent, Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică) prin reprezentantul său, dl Victor Sîrbu, a solicitat respingerea integrală a acțiunii ca neîntemeiată.

În fapt, copîrîtul a argumentat că reclamanta s-a adresat Agenției cu cererea de anulare a procesul-verbal de recepţie finală nr. 668 din *****, privind imobilul amplasat în *****, str. Valea Crucii 16/7, invocând faptul că imobilul a fost construit şi recepţionat fără actele permisive corespunzătoare.

În urma verificării actelor care au stat la baza demarării construcţiei, copîrîtul a constatat să lucrările au fost executate în temeiul certificatului de urbanism pentru proiectare nr. 3381 din 06.08.2002 şi al autorizaţiei de construire nr. 337/1 din 29.10.2002, eliberate de autoritățile administraţiei publice locale.

Suplimentar, copîrîtul a menționat că nici Agenţia pentru Supraveghere Tehnică, care își desfășoară activitatea în temeiul Regulamentului privind organizarea şi funcţionarea Agenției (anexa nr. 1 la H.G. nr. 1088 din 18.12.2017), și nici fosta Inspecție de Stat în Construcții (conform anexei nr. 1 la H.G. nr. 285 din 23.051996 „Cu privire la aprobarea Regulamentului de recepţie a construcţiilor şi instalaţiilor aferente”), nu au făcut parte din comisia de recepție finală

a imobilului. Comisia de recepție finală a fost organul competent să analizeze materialele prezentate și să adopte decizia privind recepția – fie prin acceptare, fie prin respingere. Rolul Agenției pentru Supraveghere Tehnică s-a limitat la emiterea unei concluzii tehnice asupra obiectivului propus spre recepție, cu sau fără obiecții, fără a participa la votul decizional al comisiei.

Conform pct. 48 din Hotărârea Guvernului nr. 285/1996 cu privire la recepţia construcţiilor şi instalaţiilor aferente, procesele-verbale de recepție finală se transmit, prin grija investitorului, către executant, autoritatea administraţiei publice locale și organul local al statisticii de stat.

În ceea ce privește actele permisive care au stat la baza demarării lucrărilor de construcție a obiectivului amplasat în municipiul Chișinău, str. Valea Crucii nr. 16/7, pârâta a menționat că acestea sunt arhivate de către emitentul lor – autoritatea administrației publice locale competentă.

În temeiul celor expuse, Agenția a solicitat respingerea integrală a cererii de chemare în judecată ca fiind nefondată și neîntemeiată.

Terții Evghenii Mereuț, Larisa Mereuț și SRL Aplistim, fiind citați în mod legal despre data și ora ședinței de judecată, nu s-au prezentat, fiind dispusă examinarea cauzei în lipsa acestora conform art.218 lit.d) din Codul Administrativ.

În ședința de judecată, reclamanta și avocatul acesteia, avocat în bază de mandat Viorel Chetrușca, au susținut pretențiile din acțiune și au solicitat admiterea integrală a acestora.

În ședința de judecată reprezentantul Primăriei și Consiliului municipal Chișinău, reprezentant în bază de procură Maria Crețu, a pledat pentru respingerea acțiunii ca fiind una neîntemeiată.

În ședința de judecată Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică prin intermediul reprezentantului său în bază de procură, Victor Sîrbu, a solicitat respingerea acțiunii ca fiind una neîntemeiată.

Aprecierea instanței de judecată.

Analizând explicațiile participanților la proces și piesele dosarului prin prisma art. 130 din Codul de procedură civilă în coraport cu normele legale incidente speței, instanța de judecată concluzionează că acțiunea dedusă judecății este neîntemeiată și urmează a fi respinsă din considerentele ce urmează.

Potrivit art. 93 din Codul administrativ, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Conform art. 194 alin. (1) din Codul administrativ, în procedura primei instanţe, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.

În acord cu art. 195 din Codul administrativ, procedura acţiunii în contencios administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art. 169–171.

În concordanță cu art. 218 din Codul administrativ, examinarea şi soluţionarea în fond a acţiunii în contencios administrativ are loc conform prevederilor Codului de procedură civilă, cu următoarele excepţii:

a) examinarea şi soluţionarea acţiunii în contencios administrativ are loc în şedinţă publică, iar în cazuri de excepţie stabilite de lege – în şedinţă închisă. Participanţii la proces se citează; în

citaţie se comunică locul, data şi ora şedinţei. Dacă participanţii la proces convin de comun acord, examinarea şi soluţionarea acţiunii în contencios administrativ are loc în procedură scrisă;

b) instanţa de judecată acceptă probele prezentate după termenul stabilit în faza de pregătire pentru examinarea în fond a acţiunii în contencios administrativ, numai dacă participanţii la proces justifică şi probează imposibilitatea prezentării probelor în termenul stabilit de instanţă;

c) participanţii la proces care s-au prezentat cel puţin o dată în şedinţa de judecată pe parcursul examinării acţiunii în contencios administrativ sau au efectuat acte de procedură în contextul examinării acţiunii în contencios administrativ nu pot invoca lipsa citaţiei pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară;

d) neprezentarea la şedinţa de judecată, fără motive temeinic justificate, a participanţilor şi/sau a reprezentanţilor lor nu împiedică soluţionarea acţiunii în contenciosul administrativ.

În temeiul art. 219 din Codul administrativ, instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi.

Instanţa de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greşelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete şi pentru depunerea tuturor declaraţiilor necesare constatării şi aprecierii stării de fapt. Instanţa de judecată indică asupra aspectelor de fapt şi de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanţii la proces.

Instanţa de judecată nu are dreptul să depăşească limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanţii la proces.

Instanţa de judecată poate avea o discuţie juridică cu participanţii la proces sau poate da în scris indicaţii cu privire la situaţia de drept a cauzei examinate.

Conform art. 118 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform art. 121 din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar art. 122 din Codul de procedură civilă prevede că, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

Cercetând înscrisurile anexate la dosar, instanța reține că, potrivit cererii prealabile, la data de 11 ianuarie 2023, reclamanta s-a adresat Consiliului municipal Chișinău și Primarului General al *****, solicitând anularea/revocarea procesului-verbal de recepţie finală nr. 668 din *****, privind imobilul situat în *****, str. Valea Crucii 16/7.

În motivarea cererii sale, reclamanta a invocat următoarele:

- Deschiderea și funcționarea grădiniței de copii, amplasată în imobilul din str. Valea Crucii nr. 16/7, *****, ridică în mod cert semne de întrebare sub aspectul legalității, în special având în vedere faptul că niciunul dintre vecinii intervievați nu a confirmat că și-ar fi exprimat acordul pentru amenajarea unei grădinițe în imediata vecinătate a locuințelor lor.

- Ca urmare a eforturilor întreprinse pentru a obține informații privind regimul juridic al imobilului în care funcționează grădinița, reclamanta a constatat că darea în exploatare finală a imobilului din str. Valea Crucii nr. 16/7 s-a realizat în baza procesului-verbal de recepție finală nr. 668 din *****.

- Reclamanta consideră că acest act este emis cu încălcarea flagrantă a legislației în vigoare, întrucât, potrivit cadrului normativ aplicabil, recepția finală a unui imobil – în special a unui imobil cu destinație de locuință – nu poate fi realizată în lipsa unor acte permisive de construcție sau reconstrucție, legal și corect întocmite. În acest sens, reclamanta a citat prevederile pct. 18, pct. 21 subpct. 7), pct. 22 și pct. 41 din Regulamentul de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente, aprobat prin H.G. nr. 285/1996.

- În concluzie, reclamanta a susținut că, în speță, lucrările de construcție au fost, în mod evident, executate neautorizat, în lipsa documentelor primare permisive prevăzute de lege. Comisia de recepție finală a admis în mod ilegal recepția finală a obiectivului, cu încălcarea dispozițiilor art. 22 lit. b) din Legea nr. 721 din 02.02.1996 privind calitatea în construcții, ale art. 1 alin. (2) din Legea nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, precum și ale prevederilor relevante din H.G. nr. 285/1996.

Prin răspunsul din data de 30 ianuarie 2023, recepționat de reclamantă la data de 7 februarie 2023, pârâții – Consiliul municipal Chișinău și Primarul General al ***** – au comunicat refuzul de a satisface solicitarea acesteia.

În motivarea refuzului, pârâții au invocat următoarele:

- În prezent, autoritatea publică locală nu participă la recepţia finală a construcţiilor, întrucât, potrivit capitolului III[1] din Regulamentul aprobat prin HG nr. 285/1996 (modificat prin HG nr. 318/2017), recepţia lucrărilor finanţate din surse private se efectuează de către investitor şi executant, printr-o comisie constituită în baza unui contract civil.

- Potrivit Codului contravențional al RM, contravențiile prevăzute la art. 177 alin. (1) lit. k) – recepționarea construcției cu încălcarea prevederilor legale sau exploatarea acesteia fără recepție – constituie încălcări ale legislației și documentelor normative în construcții și, în conformitate cu art. 408[2], sunt constatate și examinate de către Agenția pentru Supraveghere Tehnică.

- Referitor la procesul-verbal de recepție finală din anul 2015, care face obiectul contestației – potrivit cadrului normativ aplicabil la acea dată, investitorul desemna membrii comisiei de recepție, iar setul de acte, ordinea și modul de desfășurare a operațiunilor ulterioare erau stabilite prin *Centralizatorul pieselor cuprinse în cartea tehnică a construcției*, conform prevederilor Regulamentului de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente, aprobat prin H.G. nr. 285/1996, cu modificările și completările operate prin H.G. nr. 622/2012.

- Membrii comisiei de recepție poartă răspundere personală în limitele competențelor ce le revin potrivit atribuțiilor de serviciu. Procesele-verbale de recepție finală erau perfectate de investitor, iar după semnarea acestora de către membrii comisiei, vicepreședinte și președinte, erau returnate investitorului în vederea obținerii concluziei Inspecției de Stat în Construcții (în prezent Agenția pentru Supraveghere Tehnică) și, ulterior, pentru înregistrarea la Oficiul Cadastral Teritorial Chișinău. Pe procesul-verbal de recepție finală contestat este aplicată concluzia Inspecției de Stat în Construcții, iar lucrările de construcție au fost executate în baza autorizației de construire nr. 337/1 din 29.10.2002.

- Totodată, potrivit prevederilor H.G. nr. 360/1996 „*Cu privire la controlul de stat al calității în construcții”*, precum și pct. 10 lit. k) din Regulamentul Inspecției de Stat în Construcții, competența de a respinge recepția obiectivelor executate cu încălcarea normelor și

regulilor în construcții revenea exclusiv Inspecției de Stat în Construcții (Regulament abrogat ulterior prin H.G. nr. 1088).

- Pe final, pârâții au menționat că, în temeiul art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, răspunsul poate fi contestat în instanța de contencios administrativ, în termen de 30 de zile de la data comunicării.

Instanța de judecată atestă că argumentele prezentate de reclamantă în cererea de chemare în judecată sunt neîntemeiate și contradictorii. Astfel aceasta invocă, în mod eronat, prevederile pct. 21 subpct. 7) din Regulamentul de recepție a construcțiilor, potrivit cărora *„Comisia de recepție recomandă amânarea recepției în cazul în care: 7) obiectul a fost construit nelegitim (fără certificatul de urbanism, fără proiect, fără autorizație de construire)”*. În realitate însă - imobilul – casa de locuit lit. „A”-01 (inclusiv anexele lit. „A1” și „A2”) – a fost edificat în baza Autorizației de construire nr. 337/1 din 29.10.2002. Existența acestei autorizații probează cu certitudine caracterul legal al construcției, autorizația menționată servind drept temei legal pentru perfectarea procesului-verbal de recepție finală nr. 668 din *****.

Mai mult ca atît, la baza emiterii actului contestat au stat şi rezultatele inspectării bunului imobil de către Oficiul Cadastral Teritorial Chişinău – filiala Î.S. „Cadastru”, consemnate în nota nr. ***** din 09.10.2015.

Astfel, se constată că argumentele invocate de reclamantă în cererea de chemare în judecată sunt nepertinente și lipsite în totalitate de suport juridic, ceea ce exclude posibilitatea anulării procesului-verbal de recepție finală nr. 668 din *****, cu referire la casa de locuit lit. „A”-01 din *****, str. Valea Crucii 16/7, or actul administrativ contestat de Svetlana Calinicenco nu poate fi anulat pe motive formale doar din simplul considerent că aceasta nu este de acord cu procesului-verbal de recepție finală nr. 668 din *****.

Cu privire la capătul de pretenție a reclamantei privind încasarea din contul pârâtului a costurilor de judecată, instanța reține următoarele:

Conform art.96 alin.1, 1^1 CPC, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Cu referire la jurisprudenţa Curţii Europene pentru Drepturile Omului, Hotărîrea Amihalachioaie împotriva R. Moldova din 20 aprilie 2004, Şarban versus Moldova din 04 octombrie 2005, instanţa pentru a include cheltuielile spre încasare din contul pîrîtului, urmează să verifice dacă aceste cheltuieli au fost reale şi necesare, şi într-un cuantum rezonabil, fiind necesară prezentarea unei liste detaliate a tuturor cheltuielilor invocate, omiterea căreia poate avea drept efect respingerea revendicărilor în întregime sau în parte.

Instanța de judecată respinge pretenția reclamantului privind compensarea cheltuielilor de judecată, or se constată că, Svetlana Calinicenco a pierdut procesul.

În temeiul celor expuse și în conformitate cu prevederile art.art.224-225 din Codul administrativ, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se respinge acțiunea depusă de Svetlana Calinicenco și avocatul Viorel Chetrușcă în interesele reclamantului împotriva Primarului General al *****, Consiliului municipal Chișinău, Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, cu participarea terților SRL Aplistim,

Larisa Mereuț și Evghenii Mereuț privind contestarea actelor administrative și compensarea cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Preşedinte de şedinţă, judecător **Vitalii Ciumac**